

Svatý, svatý, svatý

Základ kázání: **Izajáš 6:1-13**

1. čtení: L 18:9-14

ÚVOD: Vize pro nepokojnou dobu

Milí bratři, milé sestry,

situace se nevyvíjela moc slibně. V Judsku právě zemřel král Uzijáš (někdy mezi léty 742-735 př. Kr.), který vládl celých 52 let. Jeho vláda, ač se neobešla bez stinných stránek, byla nakonec stabilní a silná. (2Pa 26) Uzijáš navíc vládl v době, kdy se ještě Asýrii, té strašlivé východní mocnosti, moc nedařilo. Jenže události se dávaly pomalu do pohybu. Tehdejší časy jsou srovnatelné s třicátými léty minulého století v naší zemi. Zemřel prezident Masaryk, symbol stability a národní suverenity, a naši zemi pomalu ale jistě začal obcházet strašák jménem Třetí říše.

A také za pár let, tedy v roce 721 př. Kr., Asýrie zničí Samaří, hlavní město severního Izraele. Krajinu zdevastuje a její obyvatele vystěhuje neznámo kam. A jižní království, tedy Judsko? Tak tak, že tehdy uteklo z lopaty.

V tom roce, kdy zemřel judský král Uzijáš, je tedy ve vzduchu cítit veliké napětí. Ovzduší prospěchu a bezpečí se pomalu mění na ovzduší strachu a nejistoty.

I. Hospodin je svrchovaný a věčný Vládce

A právě v tom nejistém roce Hospodin podivuhodně jednal s Izajášem. Sám prorok nám to s odstupem času vykládá:

- ¹ *Toho roku, kdy zemřel král Uzijáš, spatřil jsem Panovníka. Seděl na vysokém a vznošeném trůnu a lem jeho roucha naplňoval chrám.*

Jak nazývá svého Boha? Panovníkem. Co o něm vypráví? Že seděl na vysokém a vznešeném trůnu. Hospodin se mu tedy zjevil jako mocný Vládce. Přesně to zřejmě potřeboval Izajáš prožít v době, kdy se judští obyvatelé museli rozloučit se svým dlouholetým vladařem. Prorok si měl uvědomit, že jediným Králem je Hospodin. Co, uvědomit?! On to měl prožít: Že Hospodin je Král, jehož vláda nikdy nepomine, jehož moc nikdy nezmizí, jehož sláva se nikdy nevypaří. Hospodin totiž nikdy nezemře. On je věčný. Nikdy nebude slabší, nikdy nebude se zdravím na štíru.

Bratři a sestry, tato Izajášova vize je pro nás důležitá zvláště v tomto roce. Právě letos si po mnoha letech naše společnost uvědomila, že není neporazitelná. I vlády různých zemí, jakkoli jindy vystupují silně a neohroženě, byly najednou nalomeny, oslabeny, někde dokonce položeny na lopatky... Čím? Virem, který je tak nepatrný, že jej okem nemáš šanci zahlédnout.

A i ty země, které to zvládly velmi dobře, ještě nemají vyhráno. Protože jsme všichni součástí jedné planety a ovlivňuje nás globální dění. Jsme na sebe v jistém smyslu odkázáni a vzájemně se ovlivňujeme – politicky, ale především ekonomicky. Žádná země a tím ani žádná vláda na světě není naprosto suverénní. Je to všechno tak propojené. Když jsme navíc u těch vlád: Dnes jim mohou růst preference (třeba proto, že dobře zvládly boj s koronavirem). Zítřka mohou být nahrazeny jinými stranami, jinými lidmi. Je to všechno tak vachrlaté.

To však není případ našeho Boha. On je naprosto suverénní Pán. Co rozhodne, to také učiní a naprosto nikdo a naprosto nic mu nemůže stát v cestě. Navíc správně uzavíráme Modlitbu Páně, když vyznáváme: *Neboť tvé jest království i moc i sláva, až navěky*. Hospodinova vláda je totiž věčná. To všechno tedy prožil a následně pochopil prorok Izajáš. A nás tato jeho vize uklidňuje, přináší nám pokoj. Zvláště v dobách zvrátů a zmatků.

II. Hospodin je svatý Vládce

Ovšem to zdaleka není všechno, co Izajáš vidí a slyší...

- ² *Nad ním stáli serafové: každý z nich měl po šesti křídlech, dvěma si zastíral tvář, dvěma si zakrýval nohy a dvěma se nadnášel* ³ *Volali jeden k druhému: "Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů, celá země je plná jeho slávy."*

Andělé chválí Hospodina. Vyzdvihují především jeho svatost. Jeho čistotu. Jeho mravní dokonalost. Jeho jinakost a odstup od celého stvoření. A svůj chvalozpěv dokládají i svým chováním. Vždyť oni jsou sami svatí. A přitom si křídly zakrývají tvář, protože pohledět na přesvatého Hospodina si nedovolí.

A zase, bratři a sestry: Tato vize nám nejprve přináší pokoj. Hospodin, ten Svatý Izraele, je zde v přímém protikladu k čerstvě pochovanému králi Uzijášovi. Tento judský král totiž nebyl čistý. Hospodin ho za jeho svévolné chování v Chrámě potrestal malomocenstvím. On byl nečistý až do své smrti. Mnoho let. Není toto nakonec obraz každého vladaře, každé pozemské vlády? Kdo z těch, kteří jsou u kormidla, je čistý? Kdo z nich vládne bez chyb, bez selhání, bez špatných rozhodnutí? Kdo z nich je prost lži, pochybných kontaktů, podvůdků a manipulací? Kdo z nich vyhrál bitvu se svým vlastním sobectvím a se svými slabostmi? Vždyť jsou to lidé, jako my! Stejně nedokonalí, stejně chybuující, stejně hříšní jako my! Ale my máme nad sebou ještě jiného Vládce! Čistého, dokonalého, dobrého a spravedlivého, který se nenechá strhnout zlem, kterému neporoučejí nízké pudy.

V žádném případě však není našim cílem pohoršovat se nad politiky. Izajáš to nedělá. On nemá sílu ani čas přemýšlet o druhých lidech. On se totiž bojí o svůj vlastní život.

- ⁵ ***I řekl jsem: "Běda mi, jsem ztracen. Jsem člověk nečistých rtů a mezi lidem nečistých rtů bydlím, a spatřil jsem na vlastní oči Krále, Hospodina zástupů."***

Ano, setkání se svatým Bohem nevede k nadávání na druhé lidi. Takové setkání vede nejprve k zoufalství. K zoufání nad vlastní nedokonalostí a vlastní mravní a duchovní nečistotou. Izajáš postupuje správně. Nejprve sebe sama nazve *člověkem nečistých rtů*. Až poté mluví o *lidech nečistých rtů*, uprostřed kterých bydlí. Navíc se od nich nijak nedistancuje. On dobře ví, že je součástí celé společnosti. Že nemá právo myslet si, že je snad lepší než ostatní lidé. Jako Boží prorok stojí občas proti společnosti. Ale jako hříšný člověk je stále jedním z nich. Hříšník mezi hříšníky.

Výstižně nám toto téma rozvíjí třeba evangelista Lukáš. V jeho podání je dobrým příkladem apoštol Petr. Tento učedník těšně po zázračném rybolovu pochopí, koho vlastně veze na své lodi, s kým má tu čest.

- ⁸ *Když to Šimon Petr uviděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: "Odejdi ode mne, Pane, vždyť já jsem člověk hříšný."* (L 5:8)

Na druhé straně však stojí farizeus z Ježíšova podobenství:

- ¹¹ *Farizeus se postavil a takto se sám u sebe modlil: 'Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé, vyděrači, nepoctivci, cizoložníci, nebo i jako tento celník. ¹² Postím se dvakrát za týden a dávám desátky ze všeho, co získám.'* (L 18:11-12)

Jaký je rozdíl mezi Petrem a tím farizejem? Petr v blízkosti svatého Ježíše prožil a pochopil svou vlastní hříšnost. A to ho od základu změnilo. Farizeus je naopak příkladem lidí, kteří si na sobě zakládají, kteří si nepřipouští svou nedokonalost, kteří nechtějí vidět své chyby a pády. Petr je Kristu blízko. Farizeus může být v kostele každý den, ale stejně žije na hony vzdálen od svatého Boha.

Zpět k Izajášovi... Bratři a sestry, nikdo z nás zřejmě neprožije stejnou vizi, jakou měl tento prorok. Asi by bylo dokonce bláhové o to Boha prosit. Jeden kazatel výstižně poznamenal, že Bůh nesnáší opakování. Bůh se neopakuje. On je kreativní. Tisíce a miliony různých způsobů, pokaždé trochu jinak, nám dosvědčují svou svatost. A tím nás sráží na kolena, ukazuje nám naši vlastní hříšnost a nehodnost.

Možná jsme něco podobného prožili kdysi dávno. Možná jsme to zakusili před docela krátkým časem. Při osobních modlitbách, v těžkých životních situacích, při shromáždění v kostele, nebo docela nárazově, jako blesk z čistého nebe. Ale všichni potřebujeme alespoň čas od času prožít blízkost svatého Boha, který nám svou přítomností srazí hřebínek. Díky tomu se přestaneme povyšovat nad druhé lidi. A zároveň si opět začneme skutečně vážit Boží milosti.

III. Hospodin je milostivý Vládce

A přesně to se stalo Izajášovi. On se domníval, že další vteřinu musí padnout mrtev. Ale to se šeredně přepočítal! Hospodin mu svou svatost totiž neukázal proto, aby ho připravil o život. Ale proto, aby mu nový život daroval!

- ⁶ *Tu ke mně přiletěl jeden ze serafů. V ruce měl žhavý uhlík, který vzal kleštěmi z oltáře, ⁷ dotkl se mých úst a řekl: "Hle, toto se dotklo tvých rtů, tvá vina je odňata a tvůj hřích je usmířen."*

Žhavý uhlík z oběti z oltáře se dotkl prorokových úst. Tím byl prohlášen za čistého. Jeho vina je konečně pryč. Jeho hřích je úspěšně přikryt. Bratři a sestry, pokud toto není prorocké ohlášení Pána Ježíše Krista, pak už nevím, co jiného by to mohlo být. Vždyť Ježíš je ten Beránek, který byl obětován za naše hříchy. On prolil svou svatou krev na tom hrozném oltáři, na golgotském kříži. Tam zemřel, abychom my mohli žít. A pokud jsi, člověče, prožil do hloubky, co jsi vlastně zač a jak jsi na tom před tváří svatého Boha, pak nikdy nepřestaneš děkovat Pánu Ježíši Kristu za jeho milostivou záchranu. A budeš také chtít svému Pánu ochotně sloužit. Podobně jako prorok Izajáš.

- ⁸ *Vtom jsem uslyšel hlas Panovníka: "Koho pošlu a kdo nám půjde?" I řekl jsem: "Hle, zde jsem, pošli mne!"*

Modleme se: *Hospodine, svatý a milostivý Bože, chválíme tě za to, že smíme žít vědomě pod tvou spravedlivou a věčnou vládou. Ty jsi svatý Bůh. Nikdy neučiniš nic, co by bylo zlé. Vždyť my vyznáváme, že naprosto všechno, co na nás dopouštíš, je jen dobré. A přitom doufáme, že jednou všechny tvé záměry a činy do hloubky pochopíme. Vyznáváme ti dnes společně, že jsme hříšní lidé. Že nejsme lepší než lidé kolem nás. Jsme vděční za to, že náš hřích do hloubky znáš jen ty sám. Že druzí lidé tak hluboko nevidí, protože to by se od nás s odporem odtáhli. A proto jsme mnohem víc tobě vděční za milost a lásku, kterou jsi nám v Ježíši Kristu prokázal. Pane, chceme ti sloužit. Zde jsme, pošli nás. Amen.*

Bratři a sestry, druhé části tohoto významného starozákonního textu se budeme věnovat za tři týdny, po sborovém táboru, dá-li Pán. Je to obtížná pasáž. Proto je potřeba, abychom jí dobře porozuměli. A na to musíme mít dostatek času.